

Передплата

на «РУСЛАНА» вносьть:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2 зр. 50 гр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 гр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 16 франків
Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудні.
Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Літодог ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попередне застережене. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Листи з України.

(Збори Губернського чернігівського земства і спір з Губернатором).

Звичайна сесія чернігівського земства, про яку була вже згадка в першій моїй письмі, була доволі цікава. Голова земства А. А. Муханов заявив, що наслідком письменного розпорядку губернатора, він усуває з дневного порядку нарад три реферати: 1) петицію Борзеньського земства про розширенє програми навчуваня в елементарних школах; 2) петицію повітових земств що-до полишеня справи народної просвіти в обсягу земства; 3) петиція Чернігівського Земства о визволенє селян від тілесної кари. При читаню протоколу засіданя, в яким записано сю заяву, член земства В. М. Хижняків вніс, щоби справу усуненя рефератів з дневного порядку нарад передати правничій комісії. Не доторкуючи ся сущности самих рефератів, само усуненє по думці Хижнякова видаєть ся незаконним. Внесенє Хижнякова піддержував А. А. Русів і сам голова зборів, отже внесенє птинято одноголосно. На другий день член земства Максимівський (земський начальник) підняв питанє, що се невідповідно передавати сю справу правничій комісії. Голова зборів заявив, що передача сеї справи правничій комісії зовсім законна, і наколи постанови останної будуть відповідати законам, то він допустить розправу над сим на зборах земства. Хижняків, чудуючи ся «непрошеній обороні» голови зборів членом земства Максимівським, висловив погляд про повну законність і потребу передачі справи правничій комісії, чим ще зовсім не преюдикуєть ся рішеню питаня в сім або тім напрямі. Максимівський піддержував своє внесенє — не відсилати справи до ніякої комісії, а у відповідь Хижнякову заявив, що він у своїх поступках не поводить ся нічиєю просьбою, а чувством і присягою. При голосованю над тим внесенєм, гро-

мадна більшість (всіх зборів проти чотирох) відклонила внесенє Максимівського.

Так отже відслано внесенє Хижнякова до правничої комісії. Комісія представила земству ухвалу, що збори земства не можуть обсуджувати поступків свого голови. Збори постановили прийняти се до відомости. В тімже засіданю предложено ухвалу правничої комісії задля звороту губернатором просьби земства про реорганізацію богоугодних заведень назад в управу для лучшого обробленя — замість представити се міністрови внутр. діл. Правнича комісія висловила, що хоч губернатор і не мав права звертати реферату з просьбою земства, так що з того боку збори земства мають законні основи до обжалованя за єго поступки, але з другого боку, збір земських постанов, доданий до реферату, уложений був так прихватком, що справді годі єго посилати в тій формі міністрови; тимто правнича комісія постановила лишити поступок начальниці губернії без обжалованя. По річі голови зборів Миханова, збори громадною більшістю голосів (між ними майже всіма голосами правничої комісії) постановило внести жалобу в сенат на губернатора. На другий день Максимівський, що день перед тим виступив проти внесеня що-до жалоби, заявив, що переглянувши знов внесенє про земські уладженя і обдумавши справу, він прийшов до такого погляду, що земство після закону має лише обовязок, а не які небудь дійсні права. Супроти того він уважає неможливим таку вияву лицарского духа, яку він бачить на зборах при обговореню питаня про оборону єго прав, а та оборона доводить лише до того, що сенат признає поступок губернатора незаконним, тай тільки. Звертаючись до теперішньої справи і маючи на бачности, що він (Максимівський) яко член земства, коли й не мав прав, а лише обовязки, які вважає потрібними сповняти як слід, він держить ся того погляду, що задля якогось ефеме-

ричного права зборам не годить ся перебивати справу реорганізації богоугодних заведень. Відповідаючи Максиміському, голова управи Уманець між иньшим замітив, що «лицарский дух» має місце «по всіх усюдах» і в сій салі і в простій хаті, а член земства Котляревський заявив, що таке положенє відбирає членом земства спроможність сповняти свої обовязки. По скінченю розправи збір ухвалив остати при первіснім рішеню.

Богословский Вістник.

(Конець).

Сему бракови зарадив о. Дорожинський, катихит акад. гімназії. Взявши редакцію в свої руки, видав перше число чверть-річника під заголовком «Богословский Вістник». Є се перша руска часопись, котра не хоче чужої праці безплатно. На окладинковій картці читаємо виразно: — За оригінальну працю платити ме редакция від аркуша друку 30—60 кор.—за переводи 10—20 кор. Сей 1-ий зошит Богословского Вістника представляє ся під кождим зглядом дуже добре.

Материял поділений на 4 части: I. розправи, до котрої війшла: а) одноцільність Христового клира, б) біблійний потоп і в) о науці релігії взагалі (перевід з німецкого О. Бруннера). Оцінку сих творів не подаємо, бо они фахові і обходять переважно лиш духовенство. Про потоп (статья проф. Дорожинського) і в нас були розправи оригінальні, як Др. Сарницкого і того-ж о. Дорожинського. Розправа має на цілі виказати, чи потоп був загальний, чи частковий, а позаяк ся статья займає ся більше історичним виказом розправ о тім предметі, тож властиво є она лиш вступом дальшої части.

Богатий — як на рами сего зошиту і як на перший раз — відділ критик і рецензий. Подано оцінки творів духовних і святських. З духовних редакція дві праці оцінила досить неприхильно: (осторожно з оцінками — бо «друковані люди» се химерний народ!) що лиш похвалити, бо в самій річі з під пера духовних

ВОЛОДИМИР КОРОЛЕНКО.

СУДНИЙ ДЕНЬ.

(Йом кіпур).

(Конець).

— Підожди бо дочко! Що ти, нічого гарненько не спитавши, так прямо долонями й плещеш по чужій пиці. Хиба ти не бачиш, парубок щось з глузду з'їхав. А скажи, небораче, відкіля ти такий сюди увалив ся, та ще й кажеш: «Слава Богу, от я і у вас!» — коли тобі тут не треба-б і бути?...

Мірошник протер очи і каже:

— От скажіть ви мені, тїточко, по совісти: чи я сплю, чи я по світу ходжу? А з учорашнього вечора пройшла одна ніч, чи цілий рік, та я-ж тепер до вас з свого млина, чи з неба звалив ся?

— Тю! перехрестись ти, чоловіче! І що се ти таке плещеш язиком, га? Мабуть тобі приверлось!

— Не знаю, пані-матко, не знаю, сам уже нічого не знаю.

Сів було на лавці біля вікна, дивить ся — за вікном поуз хату, по холодочку шкандибас шинкар Янкель з здоровеним клунком на спині. Мірошник скочив на рівні ноги, показує бабам у вікно і каже:

- Се хто іде, га?
- Та се-ж наш Янкель.
- А що він несе!
- Клунок з міста.
- Так се ви кажете, що мені приверлось?

Та от же й жид вернув ся. Я його зараз бачив біля млина, з сим самим клунком.

- А чому-б же йому й не вернутись!
- Та його-ж торік чорт затаскав—хапун.

Ну, одно слово, було тут багато дива, як почав мірошник розказувати усе, що йому трапилось. А, тимчасом, проти хати, на улиці, уже й люди стали збиратись та зазирати у вікна та стукати:

— Осе, кажуть, оказія, так оказія: мірошник простоволосий та розхристаний, без чобіт і без шапки, через поле прямо до удови прибрав і сидить тепер у хаті.

— Ей, скажи лишень нам, чоловіче добрий, а до кого се ти такий чепурний бігаш: до старої Присєни чи може до молоденької Галі?...

Ну, тут, я думаю, самі ви уже догадались, що таку славу на бідну дівчину навести дурно не можна. Прийшлось мірошникови женитись. Та й сам Пилип признавався мені не раз, що Галю удовину завжди кохав, а після тої ночі, як побував у пазурах нечистої сили, то Галя його визволила, — така вона йому стала приємна, що уже-б його ніхто і палкою від неї не відігнав.

Живуть тепер у млині і уже діток мають. А про шинкара мірошника більше й не думав і процентів не брав. І як, було, при ньому почне хто балакати, щоб випровадити жиду Янкеля к чортовій матері з села, він тільки рукою махне.

— А шинок, — питає у того чоловіка, — як ви думаєте, зостанеть ся?

— А шинок зостанеть ся, — куди-ж його діти!

— А хто-ж у ньому сидіти-ме? — Може, часом, чи не ви сидите?

— А що-ж, може і я-б сів...
Так він було тільки свиснеть...

XIII.

Еге, так ось яка оказія трапилась мірошникови, — така оказія, що й досі ніяк не роз-

виходять не раз такі дивоглядні і карикатурні — і змістом і мовою і правописом — твори, що і вірити не хоче ся, що се писав руский інтелігентний чоловік (от згадаймо лиш «Зівялі цвітін»).
Може се спонукає духовних авторів, віддавати свої праці перед друком в руки якого чоловіка, що бодай дещо з верха поправив би, а особливо граматику.

Дістало ся і світським від редакції: дуже хороша критика О. Ю. Дз(еровича), котрий виказав вартість з точки релігії «Ізмарагда» д-ра Франка. Критик коротко, але основно виказав свій погляд, яко священика і виказав в кінці свій біль: що коли світоті на пр. Поляків уживають свого таланту на возвеличене християнської ідеї — найспосібнійший син Руси обертає свій дар на «апотеозу свині» і «канонізоване сеledця». Дуже хороша апострофа, котрої О. Дз-у щиро погратулювати. — Також дістало ся і Літературно-науковому Вістникові — а і се не без слухності. Як ходять вісти, — много священиків перестало передплачувати Л. Н. Вістника, а вина в тім редакції — бо поміщає правдиву літературну дрань, якої естетику «Бог. Вістник» назвав «бичою».

Трета і четверта часть для духовних є менше цікава, тож над ними розводити ся не будемо.

В цілім зошиті віс спокійний тон — безпристрастний; предмети обговорені зі знанєм річи. Коли-б що закинути редакції, то лиш зверхню форму, а то, що і єї язик не дуже то милозвучний, а подекуди чути навіть галицким закальцем. Не думаємо вимагати від редакції фонетики, бо много ще впливе води, заки прийде до прийняття фонетики духовними. Але миліше було би нам, щоби редакція не уживала граматики, якою послуговують ся: оо. Негребецький, Джулинський і иньші, а зійшла хоч на таку, якою друкує ся «Діло» і небіщик «Душастир».

Надіємо ся, що «Бог. Вістник» має будучність і то хорошу перед собою, тим більше, що обіцяло ему поміч много світських і духовних спосібних людей; коли буде і дальше іти дорогою об'єктивности, то і духовенство радо его матеріяльно підопре.

Допись з Коломиї.

Початок руского людогово університету; засноване філії Тов. педагогічного; деклямаційно-музичний вечер.

Дна 11. марца с. р. мав проф. Раковский перший виклад в сали магістрації о «заразливих хворобах та їх причинах». Виклад сей був добрий, а численно зібрана публіка з увагою прислухувала ся ему. Міщани і селяни, котрих також було около 100, віднесли чималу користь, бо було се видко з їх очей та покинувань головами, що розуміли кожде слово популярної розправи. Більше трудні слова до виговору писав проф. Раковский на таблиці, і рисував бакцилі, чим свій виклад оживив і заінтересував зібрану публіку. З причини, що скіоптикон за пізно надійшов, не можна було его ужити при першим

береш: чи було се усе, чи сього — таки зовсім не було. Як сказати — брехня, так не такий мірошник чоловік, щоб брехати. Та й підсипка Гаврило теж ще живе у мливі, і хоч сам признаєть ся, що дуже був п'яний у ту ніч, а все таки памятає добре, як мірошник йому сам двері відчинив, і ще Гаврило помітив, що у хазяї на обличчє білійше від муки. І Янкель прийшов на зорі, і Опанас приїхав до дому босий і п'яний... Значить, і приверзлись все се мірошникови — не приверзлось.

Ну, а знов же і те узяти: як же воно могло бути, коли для сього усього треба цілий рік, а мірошник на другий ранок уже до Галі прибіг босий: що люди бачили і дивувались, що таке за нужа мірошникови, з усього сили, босому, до дівчини через поле бігти.

Е! краще уже, мені так здасть ся, і не розбирати сього діла. Було воно там, чи не було, а тільки ось що я вам від себе уже скажу: може є у вас де-небудь знайомий мірошник, або хоч не мірошник, та такий чоловік, у котрого два шинки... Та ще може жидів лає, а сам обдирає людей як липку, — так прочитайте ви тому знайомому от отсе оповіданє. Уже я за-

викладі. Грімкими оплесками обдаровано першого діяча на сім поли. Своїми викладами дав проф. Раковский початок до так званого університету людогово, до котрого «Gazeta kołomyjska» накликувала, а з нагоди викладу о заразливих хворобах накинула ся мокрим рядом на професорів польської гімназії, що дали ся в тім випередити Русинам!

Радо витаємо такі приступні для народа виклади і тішили-бисьмо ся дуже, коли-б слідом п. Раковского пішли професори иньших руских міст.

Тут не можемо промовчати діяльності проф. Кузьми, котрий своєю тихою працею, яко заступник голови філії, хоче збудити до життя цілий округ коломиийский. Праця его увінчала ся вже деякими плодами, бо до висше сказаних викладів він причинив ся також у великій мірі.

Дня 12. марца с. р. о годині 3. пополудни відбули ся в сали тов. «Родина» перші загальні збори філії руского тов. педагогічного. П. Григорий Кульчицкий, емеритований управитель 6-кл. школи в Коломиї привігав зібраних около 40 членів і припоручив вибрати предсідателя і секретаря. П. Макарушка припоручив на провідника зборів п. Кульчицкого, ветерана в заводі учительським, а на секретаря п. Породка. По отриманю голосу пояснив п. Макарушка статут товариства педагогічного, підніс заслуги сего товариства і заохотив до численного вписуваня ся в члени. П. Шухевич представив ся делегатом головного виділу і подякував в імени гол. виділу основателям та пояснив при тім ціль в засновуваню філії. Пан Мостович в своїм відчиті: «Довги нашого жіноцтва» — говорив про обовязки жіноцтва, а іменно о розумнім, моральнім і народнім вихованю дітий вже від хвилі, від коли дитина починає спостерігати предмети світа внішного. По відчиті наступив вибір голови філії. Вибрано п. Макарушку, котрий заявив, що приймає свій вибір тому, що п. Недільский, директор рускої гімназії, з причини многих занять заявив, що не буде міг учинити задосить вимогам нового товариства.

По виборі виділу, котрого склад понизше подаю, поставив п. Мостович внесенє, щоби новий виділ постарав ся о книжку, в котрій би члени могли вписувати свої спостереженя і бажаня, над котрими мав би ся виділ застановляти. П. Раковский ставить внесенє, щоби розвинути агітацію, а іменно вислати відозву до учителів і священиків, щоби они заохочували селян посилати діти до гімназії руско-української в Коломиї. Заразом належало би установити комісію, яка би застановила ся над 1) потребами шкіл народних, 2) потребами шкіл промислових і гімназійальних і 3) над ревізією книжочок до читаня.

Проф. Колодницький противить ся висиланю відозв, а то з тої причини, що 1) товариство не буде мати на стілько гроший, а друге, що і та відозва таким, як пан адвокат Юрченко, нічого не pomoже, бо они помимо того будуть посилати діти до польської гімназії. П. Керницький, учитель з Снятинського підпирає внесенє п. Раковского, котре п. предсідатель піддав під голо-

ручусь, діло відоме, покинути він може, сього діла не покинець, — ну, а вам чарку горілки піднесе і, хоч на сей раз, водою її не розбавить.

Ну, а є і такі люди (се уже діло відоме), що як вислухають се оповіданє, так і почнуть гавкати на тебе як собаки. Так я таким скажу ось що: лайтесь собі, скільки охота, а тільки я вам пораду по правді: стережіть ся, щоб, бува, не трапилось вам як мірошникови.

Бо, бачите, ново-каменські люди не раз після того бачили того самого чортяку: з того часу, як покоштував мірошника, уже не хоче вернутись до себе без гарної поживи... Літає, як одстала птиця і все виглядає...

Так от, добрі люди, стережіть ся ви потроху, щоб, бува, не трапилось вам чого недоброго...

А поки-що, прощайте! Коли розказав що не так, як би вам бажалось, — вибачте мені, простому чоловікови...

Переклав з російського Ол. Журбенко.

сованє. Зібрані ухвалили внесенє, а **любий** виділ прийняв се до відомости. Позаяк ніхто більше о голос не просив, п. Макарушка подякував зібраним за участь в зборах і замкнув збори.

Зараз потім зібрав ся новий виділ в цілі уконституованя ся під предсідательством п. Макарушки. Головою: Остап Макарушка, проф. гімназії; заступник: Володимир Коріневич, управ. 12-кл. школи в Коломиї; касиєр: Прокіп Мостович, проф. гімназії; секретар: Василь Породко, учитель народн.; контрольор: п-на Юлія Юркевич, народна учителька. Заступниками виділових: о. Миколай Гриньовский, катехит школи виділової; п. Андрій Навчук, учитель народний.

Найблизше засіданє виділу відбуде ся в суботу 17. марца о год. 4. попол.

Вечером того-ж дня відбув ся «вечер деклямаційно-музичний» в сали Каси ошадности.

Вечер сей відкрив промовою п. Мостович, в промові сій браковало життя і енергії. З дечого можна було дорозуміть, що мала она представити наше суспільно-політичне положенє та загріти до тревалої праці. Того самого життя браковало і хорам, котрі однак тримали ся добре. Не менше добре випав і хор мужеський. В партнях сольових відзначалась панна Чубатівна своїм сильним і звінким голосом і пані Колодницька, котра також грою на фортеп'яні чарувала зібраних. Слухачі неумовкаючими оплесками нагородили виконавців та змушували до повторювань. Тут малисьмо нагоду прислухатись співови п-ни Шухевичівної, котра відспівала дві пісні при акомпаніменті фортеп'яну. В співі єї було видко школу, а милий, хоч невеличкий голос, подобав ся загально. Деклямація «Наймит», виголошена з житєм панєю І. Біберовичевою, оживила сей вечер та одушевила всіх, як кульмінаційна точка вечерка. На похвалу заслугують деклямація правника Посацкого «Кавказ» і гра на скрипці п. Файгля, судового авскультанта.

На сей «вечер» прибуло багато так місцевої як і замісцевої інтелігенції. Однак мало було міщан і селян, для котрих вступ був лише 20 сотиків. Між зібраними бачили ми і цілий штаб москофільский, під проводом амбасадора адв. Дудикевича, котрий від часу, як філія тов. «Просвіта» заснувала читальню «Просвіти» на передмістю коломиийским, умістив свій самовар в читальни горожанській і огріває озяблі серця міщан до панмосковської ідеї. Вечер закінчив ся піснею «На прю!» і «Ще не вмерла Україна!» Опісля зібрани ся ще гості і члени ріжних товариств в примешній реставрації Гіршгорна.

Учасник.

З боевища.

З Амстердаму доносять, що тамошнє бюро Райтера на підставі інформацій, засягнених з дуже доброго жерела в Газі, потверджає вістку, що президент Крігер, через посередництво конзулів, перебуваючих в Преторії, звернув ся до великих держав з просьбою о інтервенцію. Таке прошенє вислав Крігер також до Бельгії, Голляндії і Швайцарії. Що-до Америки доносять з Вешінгтону, що правдоподобно сїльні Держави жертвують свої услуги в інтервенції між Англією а полуднево-африканськими републиками. Від Німеччини, як доносить бюро Райтера з Дурбану, трансвальське правительство мало одержати відмовну відповідь. Німеччина відмовила просьбі о інтервенцію, заявляючи, що теперішній спір в полудневій Африці не лежить в сфері німецьких інтересів.

В добре поінформованих, льондонських сферах запевнюють, що полуднево-африканські републики предложили англійському правительству мирові внесенє, однак до тепер не звісно, який їх зміст. В палаті громад поставлено, чи без нараженя публичних інтересів можна подати до відомости: чи правительство буде застановляти ся над якимись мировими предложенями? Лорд Бальфур відповів, що на разі се є неможливе; однак небавом правительство предложить палаті письмо дотичне сего предмету. Відтак питали его, чи Крігер відносив ся до англійського правительства. На се сказав лорд, що ще раз мусить повторити: що палаті предложать ся небавом дотичні письма.

Так виглядає нова фаза, у яку входить трансвальська справа: дипломатичні переговори

А тимчасом на гарячих каменях гористих републик кипить даліше завзята борба. Боєри цо-фають ся із своїми силами, та хіба малими відділами непокоять англійські війська, або нищать по дорозі комунікаційні лінії та запаси живності. І так з Колеберг доносять, що Боєри знищили рухомий міст на ріці Оранія. Будова сего мосту коштувала в своїм часі багато тисячів фунтів штерлінгів.

Маршалок Робертс виконав щасливий марш вздовж ріки Коальспріт. Усі дивізії ішли разом в головнім корпусі майже без опору зі сторони Боєрів. Бо Боєри були гадки, що Робертс помашерує вздовж ріки Модер, і там обкопали ся. Тепер вже є надія, що Англичани без знатнішого опору зі сторони неприятеля дістануть ся аж до Блемфонтен.

Бюро Райтера доносить, що сей марш Робертса відбув ся дуже скоро і нігде по дорозі не стрічено Боєрів. Аж позавчера рано надійшла вістка, що Боєри в силі коло 12.000 людей з 18 гарматами обсадили ряд горбів на 15 миль перд Блемфонтен. Англійські війська оточили неприятеля. Надто те саме бюро доносить про телеграму генерала Френча, що вже тої самої ночі (12. с. м.) обсадив два горби, домінуючі над Блемфонтен. В виду того упадок сего міста в руки Англичан є квестією дня.

3 Державної Ради.

На вчерашнім засіданю, по відчитаню ряду внесень та інтерпеляцій, приступлено з дневного порядку до дальшої подрібної розправи над контингентом рекрутів. Після предовгої бесіди пос Горжіца і полеміки пос. Пффершого з ондіншими виводами пос. Герольда прийнято рекрутацийний закон в другім і третім читаню. (Оплески).

На порядок дневний дискусії прийшло тепер нагле внесене пос. Слями в справі углевого страйку. Пос. Дашинський приписує вину довгого треваня страйку підприємцям, що не хочуть поліпшити нужденне положенє робітників. Остерігає правительство, аби бодай показало добру волю заведеня реформи праці, бо в противнім разі замість мирної організації, між робітниками можуть повстати анархістичні стремленя. Президент додатково взиває пос. Дашинського до порядку за кілька невластивих висказів. (Крики і протести між соціялістами; пос. Шенерер кричить безнастаню, що президент не мав права уломати Дашинського).

Пос. Штайнер висказує приснанє для робітників, що заховують ся мирно, але причину їх нужди бачить головно в пиянстві (Крики соціялістів, пос. Бернер: Так може казати плачений шпігун! Пос. Штайнер, збурений висходить з лавки та іде до Бернера; приятелі здержують его, а Бернер заявляє, що своїм перекликом зовсім не мав на гадці пос. Штайнера).

Пос. Штайнер відтак висказує бажанє, що би справедливі домаганя робітників правительство старало ся заспокоїти еще підчас теперішньої сесії.

Пос. Грегоріє зчиняє нову бучу за ушміненє Дашинському. Він домагає ся, аби президент ушмінув Дашинського ще за его антидинастичні вискази. Віцепрезидент Праде заявляє, що ушміненє президента уважає достаточним. Пос. Бернрайтер радив мирну полагоду між самими сторонами і перестерігав перед вдаванєм ся законодавства в приватні відносини. Пос. Прімавесі доносить урядженє ревірових комнат робочих, зложених з робітників, властителей і державних функціонерів для полагоди страйків.

На сім замкнено дискусію, а як генеральний бесідник промовив перший гр. Дідушицький іменем польского Кола, а пос. Бернер іменем німецької лівниці. Опісля привято *одноголосно* внесене пос. Слями, взиваюче правительство, аби всякими способами постарало ся покінчити теперішній страйк. Так замо *одноголосно* прийнято резолюцію п. Сайхерта, з завизванєм до правительства, аби заборонило zatrudнюваня в копальнях жінок взагалі і молодців низше 19 літ.

З черги прийняла палата до відомости справозданє комісії з розрухів на Моравах і в Граслицах та завізвала правительство, аби акти судові з дотичних розправ предложило комісії.

Президент міністрів др. Кербер відповів відтак на інтерпеляцію пос. Дрексля в справі не-

допущеня австрійских волив на париску виставу. В сій справі правительство внесло вже протест до французского правительства, та до сеї пори ще не одержало відповіді.

Засіданє замкнено, а слідуюче назначено на четвер.

Н О В И Н К И.

— В справі значків почтових одержуємо від Дирекції почт і телеграфів слідуюче оголошенє: По мысли розпорядженя ц. к. Министерства торговлі з дня 2. марта 1900 ч. 10523 подає ся до прилюдної відомости, що з виімкою блянетів на порученя почтові, перекази, листи пересилкові звичайні і на посилки за посліплатою, блянетів на телеграми кредитовані і марок за дорученє часописий — можна всіх иньших значків почтових давньої емісії находячих ся в руках публіки уживати даліше аж до дня 30. вересня 1900. Сеферович в. р.

— Дирекція ц. к. учительської семинарії мужескої в Сокалі повідомляє інтересованих, що термін вношеня подань до іспиту зрілости для приватистів упливає з кінцем марца с. р. Поданя належичо удокументовані належить вносити на руки Дирекції.

— Професора Сендзіміра, котрий довгі літа в золочівській гімназії обиджав національні чувства учеників Русинів, перенесено із Золочева до західної Галичини.

— Замкнена, чи не замкнена львівська політехніка? Про се кружать по Львові дві зовсім суперечні вісті. Вчерашнє «Słowo Polskie» донесло про відкликанє мін. просвіти др. Гартлем замкненя політехніки єї ректором п. Німентовским. Вчєра кольпортували вже вість, що намістник гр. Півніський мав подати ся до димісії, бо замкненє політехніки наступило за его відомостію і згодою. Нинішні раїшні дневники дементують єї вісті, як видумані, бо до тепер ані до ректорату, ані до намістництва не надійшла жадна телеграма з министерства з подібним зарядженєм. Справа львівської політехніки була предметом нарад польского Кола, де ухвалено удати ся до министерства з представленєм, аби не допустило до замкненя політехніки, зі шкодою для образуючої ся молодіжи. З депутатією польского Кола буде співділати мін. Пен-так. Отже отворене львівської політехніки є, здає ся, лише квестією короткого часу.

— Порядки на львівській почті. В скринці на листи ми нашли лист, наданий в Живці з ось якою друкованою адресою: Russland, Poldolien, Nowaja Uschitza. Der Verwaltung des Phosphoriten-Bergwerks von Lwow, Rittergutsbesitzer. Як можна поміщика Львова помішати з містом Львовом, коли адреса виразно друкована — се вже тайна львівської почти, котрій сей лист поручаємо на ново з желанєм, аби найшов дорогу до свого адресата.

— Тром ріжним судам ухвалила комісія польской нетикальности видати пос. ке. Стояловского. На свою славу процесовича працює сей ксьонжуньо щиро і неумомимо!

— Депутация авскультантів була в второк у міністра справедливости. Она просила міністра о підвисненє ад'ютів. Авскультантів з східної Галичини заступав п. Іван Нікіш.

— Шалений скок. Скільки то вже нещастя лучило ся на залізниці через нерозважливі скоки з поїзду, коли він находить ся в руху. Люди читають по газетах такі нещасні пригоди, а завєгді ще найдуть ся такі, що через свою легководушість стають каліками на ціле житє, або пожиють смерти. Недавно тому переїзджав вечірним поїздом через стацию Бержанів залізничий інжинір Іван Чайківський з Сєржи. Поїзд не задержував ся в Бержанові, а Чайківський мав там висісти. Перед самою стациєю, коли скорість бігу виносила 60 км. на годину, вискоквів він з вагона, але так нещасливо, що убив ся на місці. Упав він головою на шину з такою силою, що відпала ціла верхня часть чашки.

— Залізнична катастрофа. Дивна пригода лучила ся вчєрашньої ночі на стациї західної залізниці у Відни. Коло години 2. по півночі починає ся огріванє машин до ранних поїздів. Між иньшими огрівались також дві локомотиви разом получені, а на одній з них находив ся палач. Він хотів скористати з неприсутности машиністів і переїхати ся трохи по стациї. Пустив отже обі машини в рух і поїхав в напрямі перона. Аж тут по дорозі стрітив на тім самім шляху вагони локальної залізниці, які пригтовлені до відїзду. Щоби запобічи катастрофі, пустив в машині, на якій сам находив ся, контрпару, підчас коли друга машина з цілою силою перла на перед. Ланци, що вязали обі машини, трієли і передна машина вїхала на стоячі вагони. Сім сильно потовчених вагонів, кинула машина на вагон саліоновий, який цілком поторощила. При тім запалив ся газ в збірнику. Огонь скоро погашено при помочи приладів з углевим kwasом, почім спрятано поторощені вагони. На часть обійшло ся без людских жертв, а герой

сеї цілої пригоди відповідає перед властію за свою легководушість.

— Страшний випадок. Троє селянських дітей в Білці Королівській коло Винник лишила мати в хаті, а сама вийшла на село. Діги почали бавитись сірниками та вкінці запалили солому, що лежала на середині хати. Дим із запаленої соломи подусив діти на смерть. По двох годинах повернула мати до дому та застала в хаті три мертві тіла. Всяка поміч була запізна.

— Ювілей Гутенберга. В Готенбургі, в Швеції, буде устроєна вистава книжкового промислу. Вітворене вистави наступить 31. липня с. р. в 500-літні роковини уродин Гутенберга, винахідника друкарської штуки. Вистава буде обіймати слідуючі відділи: 1) Друки від найдавніших часів аж по нинішню хвилю; 2) Оправа книжок; 3) Рисунок, штука ритования, кліши. До співучасті запрошує ся всіх. Зголошеня до 15. мая належить посилати на адресу: Svenska Bokindustri-Utställingen i Göteborg 1900.

— Смерть на місці. В селі Вербиці, равского повіта діти бавили ся в неділю під клепками дров. В тім одна дитина доторкнула ся дручка, що підтримував дрова на клепці і в сій хвилі поліно, спадаюче з досить значної висоти, убило другу дитину на смерть.

— Почта. Міжнародне почтове бюро в Берліні оголосило спис всіх почтовых урядів цілого світа. З него дізналисьмо ся, що є 5 Антверпий, 26 Боомонтів, а імена всіх столиць Європи повторяють ся в Америці два або більше разів.

— Вільзон Барет найбільший сучасний трагік-писатель є заравом одним з найбільших трагіків-авторів. Его «Гамлет» має славу, що стоїть найближе до ідеалу молодого дунского короля. Не менше щасливий Барет на літературнім полі. Зачав від перерібок повістей ще в р. 1886 і виявив великий талант у сценізованю подій та характерів. Відтак писав оригінальні річи, сучасні трагедії і саліонові комедії. Але найбільшу славу здобув собі, коли перейшов до подій старинного світа. В «Фараоні» дав докладний образ египетских відносин в «Доньках Вавилона», де протиставив поганський, египетский світ моїсєвій вірі, а в трагедії «Знак хреста» світ жидівський християнському. Послідна трагедія має багато спільних діх з Сінкевича повістію «Quo vadis», яку Барет тепер драматизує. Сею трагедією доказав Барет, що в театрі займе публіку навіть дуже поважна річ без перцю і пустих дотепів, коли лише штука добре написана. Штука мала величезне поводженє. До трех літ звиділо єї 15 мільонів видців. Здібности як і кар'єра Барета дуже подібна до діяльности славного Шекспіра.

Телеграми.

Відень, 14. марца. В посольській палаті голосять вже на певно, що по виборі делегацій, який відбуде ся в п'ятницю, наступить замкненє сесії державної ради.

Відень, 14. марца. До санітарної комісії увійшли межі иньшими: др. Ольпінський, др. Вайгель, др. Гладилевич і др. Ярославич.

Відень, 14. марца. Лівниці польского Кола рішила зазначити публічно, що она не солідаризує ся зі становищем посла Рутовского, яке він займає, як редактор Słowa Polskiego і постановила відокремішнити ся від него.

Опава, 14. марца. На народних зборах під отвертим небом в Остраві при участі коло 12.000 осіб і в Орлові при участі коло 8.000 осіб, ухвалено *одноголосно* удержати страйк аж до часу признаня 8-годинної праці в закопах. Перебіг вібрань спокійний. Число працюючих гірняків більше-менше однакове.

Брікс, 14. марца. 6.000 робітників облягає брацку касу, домагаючи ся звороту вкладок. Жандармерія і військо не в силі удержати порядку. Кілька осіб арештовано.

Лондон, 14. марца. Лорд Робертс телеграфує з Вентфелс 13. с. м. о год. 5. рано. Вчєрашній марш не стрітив ся з ніяким опором. Я поручив ген. Френхови, аби о скільки можности перед настанєм ночі обсадив залізничу стацию Блемфонтен. Френх доніс мені о півночі, що по значнім опорі обсадив два горби, положені зараз коло стациї, а домінуючі над містом. Межі полонниками находить ся також брат президента Штайна. Телеграфічні дроти від півночі перетяті. Залізнична дорога знищена. Я сам тепер з 3. бригадою кавалерії і кінними стрільцями вирушаю, аби зміцнити Френха; решта воєнних сил іде тут за мною. Страти коло Дрітфонтен виносять 320 ранених, 70 убитих і пропавших. Ексильодуючі кулі ранять дуже шкідливо.

